

РЕШЕНИЕ

№ 6201

гр. София, 23.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 12.04.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Антоанета Аргирова

ЧЛЕНОВЕ: Петя Стоилова

Анастасия Хитова

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **1866** по описа за **2024** година докладвано от съдия Петя Стоилова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на юрисконсулт – пълномощник на полицейски орган при 02 РУ - СДВР, срещу Решение № 4523 от 10.10.2023 г., постановено по НАХД № 3423/2023 г. по описа на Софийския районен съд, НО, 133 състав. С решението е отменена Заповед за задържане на лице с рег. № 22633-402 от 22.02.2023 г., издадена от К. Д. С., „Разузнавач“, VI степен при 02 РУ - СДВР, с която на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, във връзка с чл.194, ал.1 от НК е задържан за срок до 24 часа И. В. Г. с ЕГН [ЕГН].

В касационната жалба се твърди, че постановеното решение е неправилно поради нарушение на материалния закон и съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Според касатора, неправилно СРС е приел, че в заповедта липсват фактически основания, и че не е съобразена с целта на закона. Моли се оспореното

решение да бъде отменено.

В проведеното съдебните заседания по делото, касаторът не се явява и не е представляван. Касационната жалба се поддържа с писмена молба от 12.04.2024 г. на юрисконсулт - пълномощника. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение и е направено възражение за прекомерност на адвокатския хонорар, в случай на претендиран такъв.

Ответникът – И. В. Г., ангажира писмено заявление на 11.04.2024 г., посредством процесуалния си представител. Изразява се становище за неоснователност на касационната жалба. От съда се иска въззивното решение да бъде оставено в сила. Претенция за разноси не е заявена.

Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на жалбата.

Съдът, като взе предвид релевираните с жалбата касационни основания и служебно на основание чл. 218, ал. 2 от АПК провери изцяло валидността, допустимостта и съответствието на оспореното решение с материалния закон, намира за установено следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, а разгледана по същество е неоснователна. Оспореното въззивно решение е валидно, допустимо и правилно.

Въз основа на приетите писмени доказателства Софийски районен съд е приел за установено, че на 22.02.2023 г., около 14:30 часа, И. В. Г. е бил задържан от органите на МВР за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 02 РУ – СДВР, въз основа на оспорената Заповед за задържане на лице № 2263з-402 от 22.02.2023 г., издадена от К. Д. С., „Разузнавач“ VI при 02 РУ - СДВР. В тази заповед за правно основание за задържане на лицето е посочена разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. В графата фактически и правни основания за задържане на лицето е отразено - „установена съпричастност към извършено престъпление кражба на движими вещи на адрес [населено място],[жк], [улица]по ДП 2263 ЗМК 317/2023 г. по описа на 02 РУ-СДВР, престъпление по чл.194, ал.1 от НК“. При задържането на жалбоподателя са му били разяснени неговите права. Извършен му е обиск на 22.02.2023 г. в 14:30 ч, като Г. е бил освободен на 23.02.2023 г. в 13:30 ч.

За удостоверяване на конкретните фактически причини за задържането касаторът е представил пред районния съд документите по административната преписка, сред

които и докладна записка на инспектор при 02 РУ - СДВР. Допълнително по делото пред СРС са приобщени: писмо на прокурор от СРП с приложено Постановление за спиране на досъдебно производство от 24.04.2023 г.; писмо на ст. Разследващ полицай при 02 РУ - СДВР вх. № 216710/31.07.2023 г. по описа на СРС.

При установената фактическа обстановка съдът е изложил правни изводи за незаконосъобразност на процесната заповед за задържане, поради допуснатото в хода на административното производство съществено нарушение на административнопроизводствените правила, доколкото процесната заповед за задържане не съответства на императивното изискване по чл. 74, ал. 2, т. 2 от ЗМВР - да съдържа ясна и недвусмислена формулировка на фактическите основания за задържането на лицето. Според Съда, в случая не се изяснява точно в какво се състои подозрението за извършено престъпление от задържаното лице. В мотивите на въззивното решение е прието още, че при издаването на заповедта неправилно е приложен и материалният закон, тъй като не са събрани доказателства, че към момента на издаване ѝ са били налице предпоставките по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. В заключение СРС е намерил, че оспорената заповед не е съобразена и с целта на закона.

Настоящата съдебно инстанция споделя правната аргументация на първоинстанционния съд.

Съгласно чл.30, ал.1 от Конституцията на Република България всеки има право на лична свобода и неприкосновеност. Разпоредбата на чл.30, ал.2 КРБ предвижда, че никой не може да бъде задържан, подлаган на оглед или обиск или на друго посегателство върху личната неприкосновеност освен при условията и по реда, определени със закон. Съгласно чл.30, ал.3, изр.1 КРБ единствено и само в изрично посочените от закона неотложни случаи компетентните държавни органи могат да задържат гражданин, за което незабавно уведомяват органите на съдебната власт. В срок от 24 часа от задържането органът на съдебната власт се произнася по неговата законосъобразност, постановява чл. 30, ал. 3, изр. второ КРБ.

В съответствие с член 5, § 1, изр.1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, ратифицирана със закон на Народното събрание от 31 юли 1992 г. /ДВ, бр. 66 от 1992 г./, в сила за Република България от 7 септември 1992 г. /ЕКПЧ/,

всеки има право на свобода и сигурност. В юриспруденцията на ЕСПЧ са изведени няколко стандарта при закрилата на това право. Първият е изчерпателност на изключенията по член 5, § 1, изр. 2, б. "а" – б. "г" ЕКПЧ, чието тълкуване трябва да е задължително стриктно, а разширителните обосновки при приложението им са недопустими. Целта е да се гарантира, че никой няма да бъде произволно лишен от свобода на основание, което не е предвидено в конвенцията. Вторият е законност на лишаването от свобода по националния закон, както от процесуална, така и от материалноправна страна. За целта чл. 5, § 2 - § 5 ЕКПЧ гарантират сбор от материалноправни права, свеждащи до минимум рисковете от произвол при лишаване от свобода. Т. е правото по член 5, § 2 ЕКПЧ задържаното лице незабавно да бъде уведомено за основанията за ареста си при задължение на държавата чрез компетентния национален орган да обоснове всяко лишаване от свобода на всеки един етап.

Процесното задържане не покрива стандарта за законност и за непроизволност като основополагащи общи принципи при ограниченията на правото на свобода и сигурност.

Разпоредбата на чл. 72 от ЗМВР регламентира правомощието на полицейските органи да задържат за срок не по-дълъг от 24 часа лицата, по отношение на които са налице обстоятелствата на чл. 72, ал. 1, т. 1 - 7 от ЗМВР. Заповедта е издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, съгласно който полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление.

Съгласно разпоредбата на чл. 74, ал. 2 от ЗМВР в заповедта за задържане се посочват основанията за задържането, а съгл. чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК административният акт следва да съдържа фактически и правни основания за издаване на акта. В решението от 24 юни 2014 г. на ЕСПЧ по делото П. и П. срещу България по жалби № 50027/08 и № 50781/09 е посочено, че чл. 5, § 1, б. "с" (буква "в") от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи изисква лицето да е задържано по "обосновано подозрение", че е извършило престъпление. Т. подозрение не може да бъде общо и абстрактно (параграф 46). Позоваването само на приложимите разпоредби, но не на каквито и да било специфични обстоятелства или действия само по себе си може да бъде достатъчно основание за Съда да заключи, че лишаването от свобода на

жалбоподателите е несъвместимо с принципа на защита от произвол (параграф 47). В оспорената пред СРС заповед не е налице описание на фактическата обстановка, доколкото е видно единствено лаконичното описание: „установена е съпричастност към извършено престъпление кражба на движими вещи“, както и номерът на досъдебното производство по описа на 02 РУ - СДВР и разпоредбата на НК. От събраните по делото доказателства не се установяват конкретни обективни данни, сочещи на обосновано предположение, че лицето, спрямо което е постановено задържането е взело участие при извършването на визираното престъпление.

Съдът споделя извода на въззивния съд за незаконосъобразност на оспорената заповед поради несъответствието ѝ с целта на закона и в нарушение на принципа за съразмерност по чл. 6 АПК. Задържането за срок до 24 часа по чл. 72, ал.1, т.1 ЗМВР представлява принудителна административна мярка по смисъла на чл. 22 ЗАНН, която се прилага с цел да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление или да се укрие. Правилно съдът е приел, че в случая не се установява съответствието на оспорения акт за задържане с посочените цели.

Горното налага извод, че оспореното съдебно решение по своя краен резултат е правилно и следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2, Административен съд София - град, XII касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 4523 от 10.10.2023 г., постановено по НАХД № 3423/2023 г. по описа на Софийския районен съд, Наказателно отделение, 133 състав. Решението е окончателно и не подлежи на обжалване /чл.223 АПК/.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.

ОСОБЕНО МНЕНИЕ НА СЪДИЯ П. С.:

Не съм съгласна с мнозинството от състава и считам, че обжалваното решение е неправилно по следните съображения:

Изводите на въззивния съд не съответстват на събраните по делото доказателства. В оспорената заповед за задържане ясно и недвусмислено е описано, че има данни за съпричастност на задържаното лице към извършено конкретно престъпление по чл.194, ал.1 от НК – кражба на движими вещи от жилище с посочен адрес, цитиран е номерът на образуваното по случая досъдебно производство, което е приложено по делото в цялост. Както задържаното лице, така и съдът изцяло са разбрали мотивите на полицейския орган, които са достатъчно изчерпателни като съдържание за целите на задържането по чл.72 от ЗМВР, поради което не е допуснато твърдяното от СРС нарушение на административно-производствените правила. Заповедта не страда от порок във формата, а правото на защита на задържаното лице не е било нарушено, И. Г. е бил наясно защо е задържан в 02 РУ - СДВР. Районният съд е постановил решението си без да обсъди наличните по делото протоколи за разпит на свидетелите П. П. П. и В. Б. М. – П., в които се дават показания за съпричастност на задържаното лице към кражбата.

За приложението на чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР е необходимо и достатъчно наличието на данни, че съответното лице е извършило престъпление, каквито данни се съдържат в свидетелските показания на собствениците на имота, от който са откраднати движимите вещи. При това положение, полицейският орган е в правомощието си да наложи принудителната мярка „задържане“, без значение дали тези данни са пълни до степен категорично да уличават лицето в извършено престъпление. Дейността на полицейските органи, съгласно чл.61 от ЗМВР е да предотвратяват и разкриват престъпления, а преценката, дали наличните данни отговарят в качествено и количествено отношение на състав на престъпление по Наказателния кодекс се прави на по-късен етап и то не от полицейските органи, постановили задържането, а от разследващите такива.

В изложениия смисъл е спазена и целта на закона – задържането цели да се предотврати възможността лицето да извърши друго престъпление, да се укрие или да

затрудни разследването. Процесното задържане е било необходимо и съразмерно на преследваната цел – извършване на процесуално – следствени действия, след като е съществувало разумно и обосновано подозрение за съпричастност на лицето към конкретното престъпление. За същото е образувано досъдебно производство №2263МК-317/2023г. по описа на 02 РУ – СДВР, проведен е разпит на задържаното лице. След разпита лицето е освободено, като е без значение обстоятелството, че след проведените оперативно – издирвателни мероприятия и процесуално – следствени действия, досъдебното производство е било спряно, на основание чл.244, ал.1, т.2 от НПК.

СЪДИЯ: